

Analýza léčby alergie v klinické praxi

Metodický popis výstupu ze syntetických dat NZIS

VERZE 2026-01.01

Žadatel a jeho kontakty:	<p>Klára Poštulková:</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-mail: postulkova@tmesolutions.cz • Telefon: + 420 601 320 767 <p>V případě právnické osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Název: TME solutions s.r.o. • IČO: 01413341 • Otakar Šašek <ul style="list-style-type: none"> ○ E-mail: sasek@tmesolutions.cz ○ Telefon: + 420 607 682 516
Datum podání žádosti:	21.07.2025
Datum poslední aktualizace žádosti:	
Datum schválení odborem AD:	29.07.2025
Datum schválení odborem IT:	29.07.2025
Datum a vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	29.07.2025
Datum schválení poradou vedení ÚZIS ČR:	13.08.2025
ID žádosti:	SD-045
ID výstupu:	OIS-14-20
Klíčová slova:	zdravotnické zařízení, alergeny, léčivý přípravek, SÚKL kód
EuroVoc:	alergie
Citace:	TME solutions s.r.o. Analýza léčby alergie v klinické praxi. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2732-alergie-lecba-klinicka-praxe-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datový souhrn dostupný na:	https://www.nzip.cz/data/2732-alergie-lecba-klinicka-praxe-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

Tým NZIS Open děkuje autorům tohoto výstupu za jejich aktivní podporu otevřené vědy prostřednictvím využití systému syntetických dat NZIS. Tento výstup je inspirativním příkladem inovace v oblasti sdílení zdravotnických dat. Na tvorbě tohoto výstupu se podíleli výhradně žadatelé o výstup ze systému syntetických dat NZIS bez účasti zaměstnanců ÚZIS ČR.

1 Anotace

Tento datový souhrn byl vytvořen za účelem sledování používání alergických léčivých přípravků v klinické praxi na úrovni poskytovatelů zdravotnických služeb. Datový souhrn se skládá ze dvou oddělených výstupů. V prvním se sleduje počet vydaných balení vybraných léčivých přípravků z ATC skupiny V01 (alergeny) podle věkové kategorie pacienta, územního členění (okres) a kalendářního roku a měsíce. Ve druhém výstupu jsou počítáni aktivní pacienti, kteří zahájili léčbu vybraným přípravkem u konkrétního poskytovatele zdravotní péče, a to v jednotlivých kalendářních letech nebo v posledním ukončeném kvartále. Sledované období pokrývá roky 2018 až po poslední dostupný ukončený kvartál roku. Tento datový souhrn může sloužit jako podklad pro sledování trendů ve využívání alergických léčivých přípravků, analýzu nástupů do léčby a porovnání léčebných postupů napříč regiony a poskytovateli zdravotní péče.

2 Popis zadání

2.1 Primární cíl

Primárním cílem tohoto datového souhrnu je poskytnout podklad pro sledování trendů ve využívání alergických léčivých přípravků v klinické praxi na úrovni poskytovatelů zdravotnických služeb od roku 2018. Umožňuje analyzovat zahájení léčby a porovnávat využití konkrétních přípravků napříč regiony a zdravotnickými zařízeními. Sledováno je jak množství vydaných balení na úrovni SÚKL kódu, tak i počet aktivních pacientů, kteří zahájili léčbu v jednotlivých letech.

2.2 Definice zadání

Jedná se o agregovaný datový souhrn odvozený z údajů Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který obsahuje data o zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Pacienti, identifikovaní prostřednictvím pseudonymizovaného identifikátoru (*pseudonym_nzis*), jsou agregováni podle identifikačního čísla pracoviště poskytovatele zdravotní péče (*icp*) a léčivého přípravku, a to na úrovni SÚKL kódu (*kod_polozky*) nebo obchodního názvu (*cis_nazev*).

Datový souhrn se skládá ze dvou hlavních tabulek. První tabulka sleduje množství vydaných balení léčivých přípravků z ATC skupiny V01 (alergeny) podle věkových kategorií pacientů, jednotlivých měsíců a okresů, a to za období od roku 2018 do současnosti. Druhá tabulka obsahuje informace o počtech nově léčených pacientů ve vybraných zdravotnických zařízeních za poslední dokončený kvartál. Zaznamenáván je nejen počet dosud nikdy neléčených pacientů v daném zařízení (v rámci ATC skupiny V01*), ale také počet pacientů, kteří dříve nebyli léčeni konkrétním léčivým přípravkem. Dále jsou sledováni aktivní pacienti (léčení v posledních 12 měsících), a to podle roku, kdy zahájili léčbu ve vybraném zdravotnickém zařízení daným léčebným přípravkem (na úrovni obchodního názvu léčebného přípravku). Aktivní pacient je definován jako osoba, která má zaznamenanou léčbu daným přípravkem ve sledovaném zdravotnickém zařízení v průběhu posledních 12 měsíců.

2.3 Předpokládaná interpretace výstupu a případné limity

Výstupy poskytují přehled o vývoji využívání alergických léčivých přípravků v čase v jednotlivých regionech, a to jak z hlediska množství vydaných balení, tak z pohledu počtu aktivních pacientů zahajujících léčbu. Údaje lze využít k identifikaci regionálních rozdílů, sezónnosti, posunů v preferenci

konkrétních přípravků a k hodnocení dynamiky nástupů do léčby v jednotlivých letech a za poslední ukončený kvartál.

Přestože jsou data agregována na úroveň obchodního názvu nebo SÚKL kódu a očištěna o osobní identifikátory, je třeba při interpretaci výsledků zohlednit několik omezení. Datový souhrn vychází z údajů vykázaných zdravotními pojišťovnami a odráží pouze zdravotní péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění. Nezahrnuje tedy přípravky hrazené pacientem v plné výši mimo systém úhrad. Dále není možné sledovat klinické důvody pro zahájení léčby ani přímou účinnost konkrétní terapie. Specifickým omezením může být i případné podreportování či zpoždění vykázaní péče v některých regionech nebo u vybraných poskytovatelů.

2.4 Ochrana osobních údajů

Výstup je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování), §73 odst. 8, a zákonem 110/2019 Sb., §16.

2.5 Klíčová slova

zdravotnické zařízení, alergeny, léčivý přípravek, SÚKL kód

2.6 Klasifikace dle EuroVoc

alergie

2.7 Aktualizace

Vyberte, o jaký typ datového výstupu z pohledu aktualizace žádáte:

- Pravidelně aktualizovaný datový souhrn nebo otevřená datová sada.

3 SQL Skript a struktura výstupu

SQL skript

Pro přípravu dvou tabulek jsou přiloženy dva SQL skripty ve formátu txt:

- Alergie_skript_KP_tab1.txt
- Alergie_skript_KP_tab2.txt

Struktura výstupu *Datovy-souhrn-OIS-14-20-alergie-lecba-klinicka-praxe-1-2026-01.csv*
(Alergie_skript_KP_tab1.txt)

– seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

Id	Název sloupce	Typ	Popis	Datový typ
1	id	A	Pseudonymizovaný identifikátor pacienta, pseudonym_nzis	integer
2	vekova_kategorie	A	Věková kategorie pacienta v den vydání léčebného přípravku	string

3	kod_polozky	A	SUKL kód léčebného přípravku	string
4	mesic_vyzvednuti	A	Extrahován ze sloupce den (den)	string
5	okres	A	Okres daného poskytovatele (icp_okres)	string
6	celkove_mnozstvi	P	Celkové množství vydaného balení sledovaného léčebného přípravku danému pacientovi ve vybraném okrese	numeric

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

Struktura výstupu *Datovy-souhrn-OIS-14-20-alergie-lecba-klinicka-praxe-1-2026-01.csv*
(Alergie_skript_KP_tab2.txt)

– seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

Id	Název sloupce	Typ	Popis	Datový typ
1	rok	A	Rok posledního sledovaného období	integer
2	kvartal	A	Kvartál posledního sledovaného období	integer
3	icz	A	Identifikátor zdravotnického zařízení	string
4	icp	A	Identifikátor poskytovatele	string
5	brand	A	Obchodní název léčebného přípravku	string
6	posledni_kvartal_pocet_bez_brandu	P	Počet unikátních pacientů, kteří byli poprvé léčeni v daném zdravotnickém zařízení (v rámci dané atc skupiny V01*)	integer
7	posledni_kvartal_pocet_s_brandem	P	Počet unikátních pacientů, kteří byli poprvé léčeni v daném zdravotnickém zařízení daným léčebným přípravkem (obchodní název)	integer
8	prvnilceba_letos	P	Počet unikátních aktivních pacientů, kteří byli v daném IČZ léčeni v posledních 12 měsících	integer

			daným brandem (obchodní název) a zahájili léčbu ve stejném roce, jako je prováděna analýza.	
9	prvnilecba_minus1rok	P	Počet unikátních aktivních pacientů, kteří byli v daném IČZ léčeni v posledních 12 měsících daným brandem (obchodní název) a zahájili léčbu v předchozím kalendářním roce.	integer
10	prvnilecba_minus2roky	P	Počet unikátních aktivních pacientů, kteří byli v daném IČZ léčeni v posledních 12 měsících daným brandem (obchodní název) a zahájili léčbu před dvěma kalendářními roky.	integer
11	prvnilecba_minus3roky	P	Počet unikátních aktivních pacientů, kteří byli v daném IČZ léčeni v posledních 12 měsících daným brandem (obchodní název) a zahájili léčbu před třemi kalendářními roky.	integer
12	prvnilecba_minus4rokyavice	P	Počet unikátních aktivních pacientů, kteří byli v daném IČZ léčeni v posledních 12 měsících daným brandem (obchodní název) a zahájili léčbu před čtyřmi a více kalendářními roky.	integer

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

4 Záznamy ÚZIS

4.1 Vyjádření IT odboru k výstupu

Schváleno. Žádost obsahuje 2 výstupy

Technická charakteristika výstupního souboru:

Počet řádků: 849 025, 33 086

Velikost CSV souboru: 34 MB, 1M B

Výpočetní složitost: 100 M, 52 M (nrhzs_bi)

Časová náročnost: 4 hod

Výstup 1 (id anonymizováno ve výstupu):

	A-z id	A-z vekova_kategorie	A-z kod_polozky	A-z mesic_vyzvednuti	A-z okres	123 celkove_mnozstvi
1	#010000a15c7	12-17	0243506	2021-12	CZ0209	1
2	#010000ab157	18+	0100980	2018-03	CZ0714	2
3	#010001147be	12-17	0010281	2015-02	CZ0202	1
4	#010002d489c	12-17	0208558	2018-11	CZ0631	1
5	#010002d489c	12-17	0209781	2022-01	CZ0631	1

Výstup 2:

	123 rok	123 kvartal	A-z icz	A-z icp	A-z brand	123 posledni_kvartal_pocet_bez_brandu	123 posledni_kvartal_pocet_s_brandem	123 prvnilecba_letos
1	2,025	1	01995005	01002207	ALUTARD SQ HMYZÍ ALERGENY	8	1	1
2	2,025	1	01995005	06476001	POLLINEX RYE	8	0	0
3	2,025	1	01995005	01002207	POLLINEX RYE	8	5	5
4	2,025	1	01995005	05797001	ORALAIR 100 IR & 300 IR	8	0	0
5	2,025	1	01995011	05426001	POLLINEX RYE	0	0	0
	123 posledni_kvartal_pocet_s_brandem	123 prvnilecba_letos	123 prvnilecba_minus1rok	123 prvnilecba_minus2roky	123 prvnilecba_minus3roky	123 prvnilecba_minus4rokyavice		
1	1	1	0	0	0	0		
2	0	0	2	0	0	0		
3	5	5	10	2	4	1		
4	0	0	1	0	0	0		
5	0	0	1	0	0	0		

4.2 Vyjádření odboru analýzy dat

schváleno

4.3 Vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů

schváleno

4.4 Vyjádření porady vedení ÚZIS

schváleno